

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye'deki hapisanelerde mahpusların maruz kaldıkları hak ihlalleri, ulusal ve uluslararası birçok insan hakları kurumu tarafından defalarca kez raporlanmasına ve bu ihlallerin son bulması çağrıları yapılmasına rağmen, ilgili kurumlar tarafından etkin bir çözüm üretilmemektedir. Sistematik bir hal alan tecrit, kötü muamele ve hak gaspları, mahpusları salt özgürlüklerinden mahrum bırakmanın ötesine geçerek ekstra bir cezalandırma pratiğine dönüşmüş durumdadır. Bu ihlallerin en sık rastlanan biçimlerinden biri de mahpusların dış dünya ile bağını sağlayan ve temel bir insan hakkı olan "haber alma hakkının" keyfi gerekçelerle engellenmesidir.

Son olarak Kocaeli 1 ve 2 Nolu F Tipi Hapishanelerinde mahpusların haber alma hakkının sistematik ve bilinçli bir şekilde engellendiğine dair tarafımıza yoğun başvurular ve aktarımlar yapılmıştır.

İlgili hapishanelerde televizyon yayınlarının maksimum 30 kanal ile sınırlandırıldığı, mahpusların önemli bir kısmı tarafından özellikle talep edilmesine rağmen "İlke TV"nin bilinçli bir şekilde yayına alınmadığı ifade edilmektedir. Hapishane idaresinin, yayınlanacak kanalları belirlemek amacıyla her yıl başında mahpuslara "hangi kanalların olmasını istediklerine" dair bir anket uygulamasına rağmen; mahpusların büyük bir bölümünün İlke TV'yi tercih etmesi dikkate alınmamış ve "yeterli sayıya ulaşamadığı" gibi somut ölçüte dayanmayan, tamamen muğlak bir gerekçeyle mahpusların ilgili kanallara erişimi ve dolayısıyla haber alma hakları engellenmiştir.

Konuya ilişkin hapishane idaresiyle yapılan görüşmeler neticesinde; kanal sayısının muhayyel bir zamanda 80'e çıkarılacağı, o vakit yapılacak yeni bir ankette İlke TV ve diğer

kanallara yönelik "yoğun talep" olması halinde bu kanalların yayın listesine eklenebileceği belirtilmiştir. Hukuki karşılığı olmayan ve mevcut hak gaspını gelecekteki belirsiz bir tarihe erteleyerek meşrulaştırmaya çalışan bu yaklaşım, hapishane idaresinin açık bir keyfiyet içerisinde olduğunu kanıtlamaktadır.

Mahpusların, hapsedilme tedbiri dışında haber alma hürriyetinden mahrum bırakılarak ikinci bir cezalandırmaya maruz kalması; Anayasa'nın 22. maddesinde düzenlenen haberleşme hürriyetinin ve yine Anayasa'nın 26. maddesinde düzenlenen düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin açık ihlalidir. Bunların yanı sıra bu keyfi uygulama, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesiyle güvence altına alınan ifade ve haber alma özgürlüğüne ve Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kurallar/Nelson Mandela Kurallarında yer alan mahpusların dış dünyayla iletişim kurma haklarına temelden aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kocaeli 1 ve 2 Nolu F Tipi Hapishanelerinde mahpusların haber alma hakkının engellenmesine ve anket sonuçlarına rağmen talep edilen kanalların yayınına müsaade edilmemesine dair Bakanlığınıza ulaşmış herhangi bir şikayet var mıdır?
2. Mahpusların yoğun talebine rağmen İlke TV'nin yayın listesine alınmamasının hukuki gerekçesi nedir? İdarenin ret gerekçesi olarak sunduğu "yeterli sayıya ulaşılamadığı" ifadesindeki "yeterli sayı" kriteri tam olarak kaçtır ve bu sayısal baraj hangi mevzuata göre belirlenmektedir?
3. Kocaeli 1 ve 2 Nolu F Tipi Hapishanelerinde yılbaşında mahpuslarla yapılan kanal anketinin sonuçları nelerdir? Ankete katılan mahpus sayısı kaçtır ve bu mahpuslardan kaç İlke TV'nin yayın listesine eklenmesini talep etmiştir?
4. Kanal sayısının 80'e çıkarılmasına dair somut ve tarih verilmiş bir çalışma var mıdır?
5. Mahpusların temel haber alma haklarını hiçbir geçerli hukuki dayanak olmaksızın, "muğlak sayılar" ve "gelecekteki belirsiz iyileştirmeler" öne sürerek engelleyen Kocaeli 1 ve 2 Nolu F Tipi Hapishanesi idaresi hakkında başlatılmış veya başlatılacak bir idari soruşturma bulunmakta mıdır?